

Dkt. Kenneth Mathews, Mwanzo, Kipindi cha 10, Wito wa Ibrahimu na Ahadi za Mungu Mwanzo 11:27-12:3

© 2024 Kenneth Mathews na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Hii ni kipindi cha 10, Wito wa Ibrahimu na Ahadi za Mungu. Mwanzo 11:27-12:3.

Kipindi cha 10 kina kichwa cha habari Wito wa Ibrahimu na Ahadi za Mungu.

Kipindi cha 10 kinaanzisha simulizi la Ibrahimu. Tunafungua ukurasa sasa. Sura ya 1 hadi 11 zinahusu historia ya familia, historia ya wanadamu.

Sasa, tunaelekeza mawazo yetu kwenye historia mahususi ya mababu. Utangulizi unianza katika sura ya 11, mstari wa 27. Huu ndio ukoo ninaousoma.

Hii ni simulizi ya Tera. Sasa, sababu kwa nini haisomeki hivi ni simulizi ya Ibrahimu. Kazi ya utangulizi wa nasaba ni kifaa cha kimuundo, unakumbuka, kinachofanya kazi kama bawaba au kifaa cha kuunganisha kati ya kile kilichotangulia na kile kinachofuata. Kwa hivyo, katika kisa cha Tera, jina hilo hilo ni mwangwi wa kile kilichotangulia katika nasaba ya Shemu, kinachoishia katika mstari wa 26, kwamba Tera akawa baba wa Ibrahimu, Nahori, na Harani.

Kwa hivyo hilo lazima liwe akilini mwetu tunapoanza kutazama simulizi la Ibrahimu. Na kama kizingiti, pia inazungumzia mustakabali ujao wa familia hiyo ambayo, katika kesi hii, inaitwa familia ya Tera. Kwa hivyo kwa njia hiyo, baba mkuu au baba anaitwa kwanza.

Sasa, maandishi ya utangulizi yanaanzisha simulizi refu sana kuhusu Ibrahimu. Yanaanza katika sura ya 11, mstari wa 27, na kuendelea hadi sura ya 25, mstari wa 11. Kwa hivyo, hii ni mabadiliko ya ajabu katika mwendo.

Simulizi ni fupi zaidi kuliko tulivyosoma hapo awali katika sura ya 1 hadi 11. Na umakini zaidi unatolewa kwa mke wa Ibrahimu, mzee wa ukoo aliyetajwa, na kisha tutakachopata ni kwamba maelezo zaidi yanaelezwa. Kuna msisitizo katika kila moja ya simulizi za wazee wa ukoo kuhusu uhusiano, mwingiliano, mazungumzo kati ya Mungu na mzee wa ukoo.

Sasa, unapofikiria kuhusu hadithi ndefu kama hiyo inayovutia mwandishi wa Mwanzo, ukilinganisha na kile tunachokiona katika, tuseme, tukio muhimu kama uumbaji, hapo tuna sura mbili zilizotolewa kwa uumbaji, sura ya 1 na ya 2. Na kisha mabadiliko muhimu zaidi ya ulimwengu katika kiwewe wakati wanadamu, Adamu na

Hawa, wanapoasi bustanini, na matokeo ya mfululizo huu wa mahusiano yaliyovunjika. Sura moja ilipewa, lakini sasa sura hizi zote zimetolewa kwa wazao wa Tera, Ibrahimu. Na tungependa kuuliza swali, kwa nini hii ni hivyo? Na hii ni kwa sababu Mungu anaelekeza umakini kwa suluhisho la tatizo la dhambi, kuvunjika ambako wanadamu wamepitia kama matokeo ya matukio yaliyotokea bustanini.

Sasa, shauku nitakayokuletea, au umakini nitakaokuletea, itakuwa zaidi kwa Ibrahimu kuliko tunavyopata katika hadithi mbili ndefu za Yakobo na kisha Yusufu. Unaweza kukumbuka kutoka kwa utangulizi kwamba simulizi la Isaka ni fupi kwa sababu linafanya kazi kama kiungo kati ya Ibrahimu na Yakobo. Unapomfikiria Isaka, kwanza unafikiri kwamba anaishi chini ya kivuli cha baba yake, Ibrahimu.

Kisha, katika hadithi ya Yakobo na ndugu yake pacha Esau, tunapomfikiria Isaka, tunazingatia mvutano katika familia kati ya hawa wawili, Esau na Yakobo. Simulizi ya Ibrahimu inaweka mpango, mpangilio, kwamba mara tu tunapoujua vizuri, mawazo makuu, changamoto kubwa, basi tunaweza kushughulikia simulizi zinazofuata za mfumo dume bila umakini au umakini mdogo. Kwa hivyo, nitachukua simulizi ya Ibrahimu na kuigawanya katika vipindi saba, vyenye sura kadhaa katika kila kipindi.

Sasa, sababu nyingine kwa nini Ibrahimu ni muhimu sana machoni pa mwandishi na kwa ajili ya utafiti wetu ni kwa sababu Ibrahimu ndiye matrix, yeye ndiye muunganiko kati ya sura ya 1 hadi 11 na kisha kile kitakachofuata katika sura ya 12 hadi 50. Kama unavyojua, ametajwa katika sura ya 11 na tunasoma kifungu hicho katika mstari wa 26 wa sura ya 11 ambapo tuna hitimisho la nasaba ya Shemite . Kwa hivyo, yeye ni mtu ambaye amewekwa katika muktadha mpana wa familia ya ulimwengu wote.

Na kisha, tunapomfikia mtu wa kwanza anayezingatia masimulizi, basi ni Ibrahimu. Kwa hivyo, anatenda hapo kama mtu aliyezaliwa katika ulimwengu wa baada ya gharika, lakini pia anamwongoza msomaji kwenye umakini maalum kuhusu familia hiyo. Pia ni muhimu sana kwa sababu anatambuliwa kama baba wa Waebrania.

Jambo moja ambalo mara nyingi hupuuzwa ni kwamba kwa kweli Ibrahimu hakuzaliwa Mwebrania kwa maana kwamba baba yake alikuwa Mwebrania. Badala yake, alitoka katika ukoo wa Mesopotamia, na kama tutakavyogundua, nchi yake ilikuwa Mesopotamia, na baadaye ndipo alipotambuliwa kama Mwebrania. Tutazungumzia maana ya hilo katika hotuba inayofuata, lakini wacha niseme tu kwamba Mwebrania alikuwa mtu anayetambuliwa kama msafiri, mhamiaji, mtu anayevuka mipaka. Na hakika, hiyo ndiyo sifa ya Ibrahimu.

Kwa kweli, anajitambulisha kama mgeni. Sasa, muundo au yaliyomo, hebu tuyazungumzie. Kuna mambo muhimu ambayo tutayazingatia na yako chini ya mwavuli wa neno agano.

Katika sura ya 12, mistari wa 1 hadi wa 3, ingawa neno agano halionekani katika kifungu hiki, tuna usemi wa kawaida wa agano lililofanywa na Ibrahimu. Kwa kawaida, wanafunzi wa Biblia watarejelea kifungu hiki tunapozungumzia agano la Musa. Agano.

Kisha katika sura ya 15, hapo tuna ibada ya agano. Kumbuka sasa kwamba maagano katika ulimwengu wa kale yalilenga uhusiano wa kufungamana kati ya pande mbili. Katika baadhi ya matukio, ni njia moja, mwelekeo mmoja, kama ilivyo kwa Nuhu.

Neno agano linaonekana kwa mara ya kwanza katika sura ya 6, likifuatiwa na yaliyomo katika sura ya 9. Ishara pia imeelezwa katika sura ya 9. Lakini hoja yangu ni kwamba Mungu alitoa ahadi hizi kwa Ibrahimu na wazao wake, na lengo ni upande huo mmoja. Vivyo hivyo ni kweli hapa linapokuja suala la Ibrahimu. Hizi ni ahadi zinazotegemea wema na upendo.

Kumbukumbu la Torati 7 linasema haswa kwamba Mungu aliwachagua mababu kama mababu wa taifa la Israeli kutokana na upendo wake wa kuchagua, upendo wake kwa mababu. Na kwa hivyo, linapokuja suala la agano la Ibrahimu, ni Mungu anayechagua kuingia katika agano hilo. Sura ya 15 ni ibada ambayo washirika wa agano hupata kukubalika kwa agano, kufanywa kwake, na kisha kukubaliwa kwake na Ibrahimu.

Sura ya 17 inazingatia ishara ya agano, nayo ni tohara. Tutazungumzia kwa kirefu kuhusu umuhimu na umuhimu wa tohara, ambayo ni kuondolewa kwa govi la sehemu ya siri ya mwanaume. Na mwishowe, katika sura ya 22, hapa tuna shughuli, kitendo kwa upande wa Ibrahimu kinachothibitisha agano.

Tuzungumzie sasa kuhusu usuli wa kitabu chote. Kumbuka nilipozungumzia utangulizi kuhusu umuhimu wa kutafsiri sehemu za Mwanzo katika muktadha wa Pentateuki nzima, Torati, kutafsiri Mwanzo kama utangulizi na utangulizi wa kitabu chote cha Kutoka hadi Kumbukumbu la Torati, na kwamba mhusika mkuu wa kitabu chote ni Musa, miaka yake 120 ya maisha. Zaidi ya hayo, nilizungumzia jinsi Mwanzo, wasomaji wake wa kwanza wangekuwa wale waliopokea sehemu mbalimbali walipojikusanya na kisha wakafungwa kwa jumuiya ya Musa, hatua kwa hatua kizazi cha kwanza jangwani, na kisha kizazi cha pili ambacho kingepokea au kurithi kitabu cha sheria kama kilivyoitwa katika kitabu cha Yoshua.

Kwa hivyo tunachokiona ni kwamba kuna mada inayohusu Pentateuki, Torati, na mada hiyo ni muhimu sana kwetu kuzingatia kwa sababu inahusu ahadi ambazo Mungu alitoa, kwanza wakati wa uumbaji, baraka, katika sura ya 1 mistari ya 26 hadi 28, na kisha tena katika bustani ambapo Mungu anampa Hawa ahadi kuhusu mkombozi, na tena tutagundua kwamba mara kwa mara kuna wazo la baraka katika kifungu chetu cha leo, sura ya 12 mistari ya 1 hadi 3. Tunaposoma Pentateuki zote, tutatambua kwamba muundo huo ulianzishwa wakati wa uumbaji, katika bustani, na

kisha hapa na Agano la Ibrahimu, na ni Agano la Ibrahimu linalotupa umaalum wa mada hiyo. Sasa wacha niseme mada ni nini dhidi ya ile ya kile wasomi wanachokiita motifu, hiyo ni MOTIF. Kwa mada, tunaweza kuona mfano wa vazi lenye rangi nyingi, lenye rangi mbalimbali, tuseme sweta, na lina muundo wa rangi unaotawala, lakini pia kuna rangi zingine, lakini haziogopi sana, lakini zinachangia katika usanii na uzuri.

Kwa hivyo, mada kuu ingekuwa wazo kuu, ni mwavuli ambao chini yake ungepata mawazo madogo, na hayo ndiyo motifu. Kuna mawazo matatu yanayotawala ambayo unapoyaunganisha pamoja unakuwa na wazo kuu la ahadi. Kwa hivyo, linapokuja suala la Pentateuki, hatuna ahadi zilizotimizwa kikamilifu katika maisha ya mababu, bali zinatimizwa kwa sehemu kwa sababu ahadi tutakazopata zilitolewa kwa Ibrahimu kuhusu wazao wake, na kwa hivyo, hapo ilimaanisha mchakato wa kutimiza unaoendelea.

Tunapotumia neno kutimizwa au kutimizwa, inaweza kudokeza kwamba ahadi zimetokelezwa kikamilifu wakati mada ya Torati Pentateuch iko, na hapa ndipo katika kauli hii, upendeleo, ahadi za Mungu zilizotimizwa kwa sehemu, au tunaweza kusema ahadi za Mungu ambazo bado zimetimizwa. Na kwa hivyo hapa kuna nyuzi tatu. Kwanza, kuna eneo, nchi.

Pili, uzao au idadi ya watu, uzao, nasaba, urithi. Tatu, baraka, na baraka hii inadhanika, kama ilivyo kwa nchi na idadi ya watu, lakini hasa linapokuja suala la baraka, kwamba kuna uhusiano uliodhaniwa kati ya Mungu na baraka. Kwa hivyo, wazo linalotekelezwa katika sehemu iliyobaki ya Mwanzo, kupitia Pentateuki zote na zaidi, lingekuwa ahadi za Mungu na jinsi Mungu atakavyozitimiza katika wakati na nafasi ya historia.

Ardhi, idadi ya watu, baraka, na uhusiano na haya matatu. Tunapofikiria kuhusu ahadi za uumbaji, tunapata haya matatu, na yanaonyeshwa na kupendekezwa, si waziwazi. Kwanza, unakumbuka kwamba katika sura ya 1, mstari wa 28, Mungu huzungumza na familia ya wanadamu na kuwabariki kwa kuzungumza nao na kuwatendea kama watu wenye utu.

Na kwa hivyo kuna uhusiano unaoanzishwa, ulioanzishwa na Mungu, ambaye ni roho, naye akaumba wanaume na wanawake viumbe vya kiroho, akawafanya wanaume na wanawake kwa mfano wake ili waweze kuwasiliana kama viumbe vya kiroho na kuwa na utu. Pili, kuna ahadi ya uzazi kwa sababu baraka inahusisha kuongezeka kwa watoto. Tatu, baada ya uzazi huja wazo la utawala au utawala, ambapo familia ya wanadamu hutumia mamlaka inayotokana na kuwa wasimamizi wazuri wa uumbaji wa Mungu.

Sasa, katika bustani, tunaona mawazo yaleyale matatu. Kwanza ni kwamba kuna uhusiano wa baraka na Yahweh. Anaitwa Yahweh kwa sababu kuna msisitizo katika sura ya 2 kuhusu dhana ya uhusiano.

Yahweh ni jina la agano, utambulisho wa jina la Mungu wa ishara. Kuna uhusiano kati ya mtu na mtu na mazungumzo. Kisha, kuna ahadi ya uzazi.

Katika sura ya 3, mistari ya 15 na 20, kuna kutajwa kwa uzazi. Na hasa katika sura ya 3:15, inasema kutakuwa na uzao kwa mwanamke. Adamu anamwita Hawa, mama wa walio hai, wote walio hai, katika mistari wa 20.

Kisha tunaona kwamba kuna nchi. Sasa, katika sura ya 1 ya uumbaji, kuna umakini kwa dunia nzima. Katika sura ya 2 na 3, kuna umakini kwa eneo la Edeni.

Na kisha ndani ya Edeni kuna bustani. Neno dunia pia hutafsiriwa kuwa nchi, na hiyo ndiyo tafsiri inayofaa ya neno hilo katika sura ya 2 na 3. Kwa hivyo hiyo inalingana na kile tunachopata katika ahadi ya uumbaji, lakini pia katika ahadi zilizotolewa kwa mababu. Sasa, hebu tuzungumzie wito wa Ibrahimu.

Tunapoangalia simulizi la Ibrahimu na safari yake, tunaweza kuifikiria kama safari ya kiroho ya imani. Hili ndilo wazo kuu linapokuja suala la kutafsiri na kuelewa kile mwandishi anataka kuzingatia linapokuja suala la Ibrahimu. Imani yake katika neno la Mungu, imani yake katika ahadi za Mungu.

Ni sambamba inayofaa tunapofikiria safari mbalimbali za Ibrahimu kutoka nchi yake hadi Kanaani, na sehemu zake mbalimbali za kusimama. Anatumia muda huko Misri kisha anarudi Kanaani. Safari za Ibrahimu kijiografia ni uelewa mzuri wa safari yake ya imani.

Kwa hivyo wacha nikuonyeshe jinsi hii ingefanya kazi kulingana na hatua muhimu. Kama vile mwisho wa kitabu, tunaona katika sura ya 12, mistari wa 1, Bwana alikuwa amemwambia Ibrahimu, ondoka katika nchi yako, watu wako, na nyumba ya baba yako, uende mpaka nchi nitakayokuonyesha. Sasa, lugha ya 12, mistari wa 1, itatokea tena katika sura ya 22.

Sura ya 22 ya Mwanzo ndiyo mwisho wa kitabu. Kuanzia 12 hadi 22, tunaweza kufuatilia kupanda na kushuka kwa safari yake ya kiroho. Anaongezeka katika imani, lakini wakati huo huo, anashindwa katika imani na uaminifu wake.

Na kwa hivyo, tunaweza kufikiria maisha yake kama katika shule ya mafunzo. Sio kusafiri tu, bali pia ni mafunzo.

Mungu anamfundisha kukua katika maarifa. Na hiyo ni maarifa shirikishi. Kama vile unavyomjua mtu kwa kuingiliana na mtu huyo, si tu kuhusu kumjua mtu huyo, bali kwa kuingiliana na kutembea na Mungu na kuishi na Mungu na Mungu akisimamia maisha ya Ibrahimu na kuleta katika maisha yake alama hizo ambazo zingengeza imani yake.

Inafikia kilele kikubwa katika sura ya 22 kwa sababu hapo katika sura ya 22, Mungu anamwamuru Ibrahimu amchukue mwana ambaye angekuwa mrithi wake, yule ambaye Ibrahimu alikuwa amemwekea tumaini lake lote, yule ambaye Mungu alikuwa amemteua kama mrithi wake. Na kupitia yeye, Mungu angeendelea kutekeleza ahadi. Na huyu ni Isaka.

Baada ya yote, Ishmaeli, mtumishi wa mkewe Sara, alizaa mtoto wa kiume, jina lake lilikuwa Hajiri. Na Ishmaeli alizaliwa wa kwanza na Isaka wa pili.

Lakini Mungu alikuwa amesema ni kupitia Isaka kwamba ahadi huja. Na hivyo, anamwambia Ibrahimu, Nataka uende kwenye Mlima Moria. Utafari huko, na utanipa Isaka kama sadaka ya kuteketezwa kama ile ya mnyama.

Na kwa hivyo, tunaambiwa katika mstari wa kwanza wa sura ya 22 kwamba huu ulikuwa mtihani ambapo Ibrahimu angeweza kutekeleza kikamilifu na kikamilifu kile alichokuwa ametangaza. Hiyo ndiyo imani yake, na imani yake ingekuwa ya kweli tu ikiwa angeilinganisha na uaminifu. Kwa hivyo, lazima kuwe na kitendo kinachothibitisha imani ya mtu.

Kisha tunasoma katika sura ya 22, mstari wa kwanza na wa pili. Baadaye, Mungu alimjaribu Ibrahimu. Akamwambia, Ibrahimu, mimi hapa.

Ibrahimu akajibu. Mungu akasema, Ibrahimu, mchukue mwanao, mwana wako wa pekee, huyu ni mwana wa ahadi, umpendaye, Isaka, uende. Kuna lugha ile ile tuliyoipata katika sura ya 20, mstari wa kwanza.

Nenda katika eneo la Moria. Mtoe sadaka ya kuteketezwa huko juu ya mlima. Nitakuonyesha tena lugha inayopatikana katika sura ya 12, mstari wa kwanza.

Nitaisoma na kwenda nchi kavu. Nitakuonyesha hapa katika sura ya 22. Nenda mlimani.

Nitakuonyesha. Na anatekeleza mpango wa Mungu kuonyesha utii wake na uaminifu wake kwa Mungu kwanza kabisa. Na anafanya hivyo kwa njia ya mfano badala ya mtindo halisi, kwa sababu kwa njia ya mfano anainua kisu ili kukichovya ndani ya mwili wa Isaka.

Lakini malaika wa Bwana anaingilia kati na kumwambia Ibrahimu aweke kisu pembeni. Sasa naona, na sasa Ibrahimu anaona, kwa ujasiri kwamba wewe ni mwaminifu kwangu, kwamba unanipenda, kwamba unaniamini. Na ndiyo maana tunaona katika kitabu cha Waebrania kinapozungumzia imani ya Ibrahimu, kuna umakini maalum unaotolewa kwake.

Mstari wa nane unasomeka katika sura ya 11, Waebrania. Kwa imani, Ibrahimu, alipoitwa, aende mahali atakapopata baadaye kama urithi wake , yaani, Kanaani, alitii, akaenda, ingawa hakujua aendako. Kwa imani, alikaa katika nchi ya ahadi kama mgeni, msafiri katika nchi ya kigeni.

Aliishi katika mahema, kama walivyofanya Isaka na Yakobo, waliokuwa warithi pamoja naye wa ahadi ile ile. Kwa maana alikuwa akitazamia mji wenye misingi, ambao mbunifu na mjenzi wake ni Mungu. Sasa huo ni ufahamu wa ajabu wa kile kilichokuwa kikiendelea katika maisha ya ndani, maisha ya ndani, akili ya Ibrahimu.

Kwa sababu ni wazi kwamba Ibrahimu hangeridhika na ahadi ambayo ilihusu tu sasa, inayohusiana na vitu vya kimwili na vya kimwili. Alielewa vyema wakati fulani katika safari yake ya imani kwamba ahadi ambazo Mungu alikuwa ametoa zilikuwa za muda tu, kwamba ahadi ambazo yeye mwenyewe, Abrahamu, hangepokea kikamilifu, kwamba hangeidhibiti nchi ya Kanaani, kwamba hangekuwa mfalme au baba mkuu wa taifa kubwa katika maisha yake, au kwamba uhusiano wake na Mungu ungekamilishwa, na kwamba angekuwa na baraka zinazopita, ambazo zilipita sasa hadi wakati ujao. Hakupokea yoyote kati ya haya, lakini alichopokea ni Mungu na ahadi zake.

Na alijua kwamba kulikuwa na mengi zaidi yajayo kwa sababu ahadi hizi zinasemekana kuwa katika simulizi la kihalisi milele, milele. Na kwa hivyo kulikuwa na ahadi ambazo zingetimizwa baada ya kifo chake katika zile za wazao wake, ahadi za utaratibu wa kiroho, ahadi za mji, mahali pa kuishi, ambapo mbunifu na mjenzi wake ni Mungu. Sasa, hebu tuzungumzie zaidi kidogo kuhusu imani.

Waebrania 11 kwa kweli inafafanua imani. Sasa imani ni ujasiri katika kile tunachokitumainia na uhakika kuhusu kile ambacho hatukioni. Ninapenda neno ujasiri.

Kama unavyojua, neno imani wakati mwingine linaweza kupunguzwa akilini mwetu. Huenda likawa imani tu, na imani zinaweza kuwa za juu juu kwa sababu imani si wazo tu, bali ni suala la kujiamini, kutenda, kutenda kwa kujiamini, kutenda kulingana na kile tunachoamini kwa sababu mtu au kitu ambacho tunaweka imani yetu ndani yake kinapatikana kuwa cha kuaminika. Na kwa nini tunaamini ni cha kuaminika, au mtu huyo anaaminika? Kwa ujuzi wetu na kwa uzoefu wetu.

Kwa mfano, linapokuja suala la kuruka ndani ya ndege, una imani kwamba ndege hiyo itakupeleka kutoka mahali pako pa kuondoka hadi mahali pako pa kuwasili, kwa hivyo unaifanyia kazi. Huridhiki tu na kufikiria, ndivyo itakavyokuwa, lakini unadhani ndivyo ilivyo, na kisha, bila shaka, unapanda ndege na kufika mahali unapoenda. Sasa, kwa nini unafikiri ndege hiyo inaweza kufanya hivyo? Naam, ni kwa sababu una ujuzi.

Umeiona. Umefika mahali pa elimu ili kuitambua, lakini pia umepata uzoefu nayo. Maelfu ya kuondoka na kuwasili hutokea kila siku, na hivyo kutokana na maarifa na kisha uzoefu, labda uzoefu wako mwenyewe, labda umesafiri kwa ndege mara nyingi, au maarifa yanayotoka kwa familia na marafiki na chochote kile ambacho maarifa ni, na kwa hivyo umekuwa na maarifa hayo na kisha uzoefu ili umpate mtu huyo anayeaminika.

Mwanzo 15:6 inasema Abram alimwamini Bwana, na Mungu akamhesabia haki; kwa maneno mengine, akaiongeza kwenye hesabu yake kama haki. Unaona, Ibrahim alikuja kuelewa kwamba Mungu alikuwa mwaminifu, kwamba Mungu angeweza kutegemewa, na alipataje kujua hili? Alikuwa kujua hili kwa maarifa na kuingiliana na Mungu kupitia mazungumzo, kupitia kutafakari, kupitia maombi, maombi, kupitia kutafakari, na kisha pia akajifunza kuhusu Mungu kuwa mwaminifu kwa sababu alipitia ahadi za Mungu na Mungu akitekeleza ahadi zake, riziki yake, ulinzi wake. Kwa hivyo, inapofikia wakati huo wa kilele katika sura ya 22, anawezeshwa kwa kupata imani katika Mungu mwaminifu na anayetegemewa kwamba hata kama ingehitajika, Mungu angemfufua mvulana huyo, Isaka, kutoka kwa wafu ili kutekeleza ahadi alizompa Ibrahim kuhusu Isaka.

Kwa hivyo tunachokipata katika sura ya 12, mstari wa 1, ni wito kwamba Ibrahim angeacha maisha yake ya zamani, na kisha tunachokipata katika sura ya 22, anamwambia Ibrahim, nipe mustakabali wako, maisha yake ya zamani, ondoka katika eneo lako la starehe, acha usalama wako unaopatikana katika familia yako pamoja na utajiri wao, pamoja na usalama wao, na kwamba urithi ungepokea kutoka kwa baba yako, kwa hivyo ondoka hapo na uje mahali ambapo hujawahi kufika, ambapo hujawahi kujua, yote yatakuwa mapya kwako. Kwa hivyo, hakutakuwa na urithi kutoka kwa familia yako, na hakutakuwa na usalama wa ukoo na kabila kukukinga. Kwa hivyo weka imani yako kabisa kwangu, inuka uende.

Katika mstari wa 4 wa sura ya 12, inasema aliinuka na akaenda. Alikuwa tayari kuacha yaliyopita na kutoyategemea, akitegemea tu ahadi za Mungu. Lakini pia, alikuwa tayari kumpa Mungu mustakabali wake.

Inasema, kama tunavyosoma katika sura ya 22, inasema, mchukue mwanao, mwanao wa pekee, yule wa ahadi, unayempenda. Sasa tutagundua kwamba Ibrahim alimpenda Isaka na, kwa kweli, alipendekeza kwa Mungu kwamba Isaka awe mrithi wake. Lakini Mungu alisema, hapana, mrithi anayefaa atakuwa Isaka.

Na hivyo ndivyo ilivyokuwa tumaini na ahadi ya Ibrahim na ahadi yake kwa Isaka. Lakini Mungu akamwambia, je, utaniamini na ahadi kwamba nitatekeleza ahadi? Kwa hivyo, linapokuja suala la kupinga imani ya Ibrahim, kwa kweli, anasema, je, unanipenda, Ibrahim, kwa sababu ya zawadi niliyokupa, niliyokuahidi? Nchi familia, utajiri utakaojilimbikizia. Je, hiyo ndiyo motisha na kizazi cha imani yako, cha upendo

wako? Nikikunyang'anya hilo, je, bado utanipenda ? Je, bado utaniamini? Na ndiyo maana tuna changamoto ya zawadi, zawadi ya Isaka.

Vipi nikiichukua zawadi? Je, uko tayari kutoa sadaka kwa sababu unamwamini mtoaaji? Unaniamini mimi, mtoaaji, zaidi ya zawadi niliyokuahidi. Naam, hiyo ndiyo safari ya kiroho ya imani ambayo tutataka kuifuata. Na ni changamoto kwa kila mmoja wetu kufikiria kama tuna imani kwa Mungu au la.

Na tunapomjua na kumthamini Mungu vyema zaidi. Sasa, ningependa kusema mambo machache kuhusu usuli katika mistari ya 27 hadi 31. Hapo tunaona kwamba kuna vitu viwili vya msingi vya kukumbukwa kama kushiriki katika usuli katika mistari ya 27 hadi 31.

Hebu tuiangalie pamoja. Kama una Biblia yako, vinginevyo, nitaisoma polepole na unaweza kuifuata. Inaanza katika nusu ya pili ya mstari wa 27.

Tera akamzaa Abram na pia Nahori na Harani. Kwa hivyo Ibrahim alikuwa na ndugu wawili, na Harani akamzaa Lutu. Kwa hivyo, Loti, unaona, ni mpwa wa Abram.

Wakati baba yake Tera alipokuwa hai, Harani alikufa, inaonekana kabla ya wakati, katika Uru wa Wakaldayo, katika nchi aliyozaliwa. Uru wa Wakaldayo, wa Wakaldayo, ni nyongeza ya kutusaidia kuelewa mahali Uru ulipo. Ukaldayo ni eneo, jimbo, kusini mwa Mesopotamia, ambapo Tigri na Frati hukutana.

Na Uru wakati huo iko kusini mwa Mesopotamia. Kwa upande mwingine, Harani inasema kwamba Tera alikuwa bado hai na kwa kweli aliishi mahali panapoitwa Harani, na mwanawe aliitwa Harani. Harani ilikuwa katika eneo la kaskazini-magharibi linalojulikana leo kama Siria, na haikuwa mbali sana na nchi ya Kanaani.

Sasa, akiikumbuka tena, Harani alikufa huko Uru. Abram na Nahori wote walioana. Jina la mke wa Abram lilikuwa Sarai.

Baadaye, ataitwa Sara. Nitarudi nyuma hatua moja na kuwakumbusha kila mtu kwamba jina la Abram limebadilishwa. Sura hiyo inaelezea Abram kwa Ibrahim na Sarai kwa Sara katika sura ya 17.

Lakini katika hatua hii, hadi sura ya 17, katika simulizi, atatambuliwa kama Abram. Kwa hivyo tunaambiwa kwamba Abram na Nahori wote wameoana. Jina la mke wa Nahori lilikuwa Milka.

Alikuwa binti wa Harani, baba wa Milka na Iska. Sasa, Sarai alikuwa tasa. Hakuwa na watoto.

Kwa hivyo hapa kuna mambo mawili muhimu. Utangulizi wa Lutu na pia kwamba Sarai ni tasa. Kwa nini utangulizi wa Lutu? Labda, katika akili ya Ibrahimu, kwa kuwa Sarai ni tasa, angestahili kuwa mrithi wake.

Mstari wa 31, Tera akamchukua Abramam mwanawe, mjukuu wake Lutu, mwana wa Harani, na Sarai mkwewe, mke wa Abramam mwanawe, wakaondoka pamoja kutoka Uru wa Wakaldayo kwenda Kanaani; lakini walipofika Harani, wakakaa huko.

Tera aliishi kisha akafa. Kwa hivyo, vitu hivi viwili vinahitaji kukumbukwa. Na huyo ni Lutu kama mrithi mtarajiwa.

Kisha Sarai alikuwa tasa na hakuweza kupata watoto. Na changamoto zilizompelekea kiongozi wa mfumo dume juu ya kundi la familia na ukoo. Na hiyo ni kwamba lazima kuwe na mpangilio mzuri wa urithi.

Na hili, kama unavyojua, lingekuwa muhimu sana kwetu sisi kama wasomaji kwa kuzingatia nasaba na msisitizo wake. Na jinsi mwandishi alivyunganisha katika Mwanzo kupitia nasaba, nasaba ya Adamu-Sethi katika sura ya 5 hadi Nuhu, na kisha mwana wa Nuhu Shemu hadi Tera, ambaye alimzaa Ibrahimu. Na hilo linapatikana katika sura ya 11.

Kwa hivyo, inanzia Sethi hadi Nuhu hadi Ibrahimu. Kwa hivyo, ahadi zilizotolewa wakati wa uumbaji katika historia ya awali ya mwanadamu zinadumishwa kupitia wakombozi, Sethi na Nuhu, na sasa tutaona kupitia Ibrahimu jinsi ilivyo muhimu, na ni nani atakayekuwa mrithi wa Ibrahimu. Hapa ndipo mahali pa wito wa Ibrahimu.

Ninapaswa kusimama hapa na kuzungumzia mfuatano wa matukio ya Uru au Harani. Hapa inasema kwamba inasema Uru, ambayo ni nchi yao ya asili. Muktaadha wa wito wa Ibrahimu, kuanzia sura ya 12, mstari wa 1, muktaadha huo ni mji wa Harani.

Kwa hivyo, ni ipi? Je, mahali pake pa kuzaliwa ni Uru au mahali pake pa kuzaliwa ni Harani? Naam, tunajua kutoka Mwanzo 15, 7, na pia Nehemia 9, mstari wa 7, ambapo vifungu hivi viwili, Uru Wakaldayo vimetajwa kama nchi ambayo Ibrahimu alitoka. Mstari wa 7 wa sura ya 15, Mimi ni Bwana niliyekutoa kutoka Uru wa Wakaldayo ili kukupa nchi hii uimiliki. Na kisha Nehemia 9, 7, wewe ni Bwana Mungu uliyemchagua Abramam na kumtoa kutoka Uru wa Wakaldayo na kumwita Ibrahimu.

Zaidi ya hayo tunasaidiwa na mahubiri ya Stefano katika Matendo sura ya 7. Kile ambacho Stefano anaunganisha ni maono ya Mungu katika Mwanzo sura ya 15. Na pia, wito huu kutoka Uru wa Wakaldayo, anaunganisha hili na mazingira ya Harani na kuunganisha hayo mawili katika tendo moja kubwa. Kwa hivyo acha nisome mistari ya 2 hadi 4. Kisha Stefano anazungumza na hadhira ya Wayahudi: Ndugu na baba, nisikilizeni.

Mungu wa utukufu alimtokea Baba yetu Ibrahimu alipokuwa bado Mesopotamia kabla ya kuishi Harani. Kwa hivyo kulikuwa na maono ambayo Ibrahimu alipokea katika sura ya 15. Na unaweza kusoma kuhusu yaliyotokea katika maono hayo katika sura ya 15, kwa sababu Mungu huzungumza, lakini huna wito huu kama tunavyoupata katika sura ya 12.

Lakini maelezo ambayo Stefano anatoa yanatokana na sura ya 12. Kwa hivyo, unaona, anaunganisha 15 na 12 katika kipindi kimoja. Inaitwa darubini.

Anasema katika mstari wa 3 wa Matendo 7, ondoka katika nchi yako na watu wako. Mungu alisema, uende hadi nchi nitakayokuonyesha. Kwa hivyo, katika mstari wa 4, aliondoka katika nchi ya Wakaldayo na kuishi Harani.

Baada ya kifo cha baba yake, Mungu alimtuma katika nchi hii unayoishi sasa. Nadhani hiyo ndiyo njia sahihi ya kuelewa maeneo haya mawili kama nchi yake ya asili. Inawezekana kwamba kulikuwa na miito miwili, moja huko Uru na kisha moja huko Harani.

Hilo limekuwa pendekezo. Sasa, linapokuja suala la ahadi za agano, nitaangalia sura ya 12, 1 hadi 3 kwa undani wakati ujao. Lakini nataka kukujulisha jinsi 12, 1 hadi 3 zilivyo azimio linalowezekana kwa kile kilichotokea kwenye meza ya mataifa.

Mstari wa 1: Toka katika nchi yako, watu wako, na nyumba ya baba yako, uende mpaka nchi nitakayokuonyesha. Nitakufanya kuwa taifa kubwa. Tazama, kuna neno tunalopata kutoka kwenye Meza ya Mataifa kwa sababu una mataifa 70 ambayo yametajwa katika orodha hiyo.

Nami nitalikuza jina lako, nawe utakuwa baraka. Nitawabariki wale wakubarikio, na yeyote akulaaniye nitamlaani. Bila shaka, hilo litakumbusha kile tunachokipata katika sura ya 1 hadi 11.

Na kisha inasema mwishoni mwa mstari wa 3, ambao ni muhimu sana, na watu wote duniani watabarikiwa kupitia wewe. Na kwa hivyo tuna lugha katika mazingira ya nchi, taifa, na makundi ya watu. Tuna kumbukumbu ya kuleta mbele lugha ya baraka na laana.

Mawazo haya yanatokea katika sura ya 1 hadi 11. Na kile tulichokipata, kwa mfano, katika sura ya 9, ambapo agano linafanywa na Nuhu, na kuna marudio kwamba watazaa, watakuwa baba, wazao wake, Shemu, Hamu, na Yafethi wa mataifa haya yote. Pia kuna ramani ya maadili ya matarajio ambapo kuna laana iliyotolewa dhidi ya mwana wa Hamu, Kanaani, lakini baraka inaombwa, kuombewa, kwa ajili ya Kanaani, kwa ajili ya Shemu, na pia kwa ajili ya Yafethi.

Sasa, nataka kueleza hoja hii ya mwisho. Neno baraka na sehemu zake mbalimbali za maneno, lina neno baraka, lina neno baraka, lina neno baraka. Unapochukua aina hizi za neno baraka na kuhesabu tukio la baraka, inafikia mara tano kuna baraka.

Nadhani hii ni dokezo kinyume na laana tano zinazotokea katika sura ya 1 hadi 11. Kwa maneno mengine, ni njia fiche inayotambia kwamba Ibrahimu ataleta baraka kwa mataifa haya yote. Atakuwa chombo cha azimio, lakini pia inasema kwamba atageuza laana kuwa baraka kwa wale watakaoweka imani yao kama Ibrahimu alivyo katika ahadi za Mungu.

Sasa, matukio haya matano yanatokea wapi? Nyoka amelaaniwa katika sura ya 3. Ardhi imelaaniwa, haswa katika sura ya 3. Kaini amelaaniwa katika sura ya 4. Kwa hivyo hiyo ingekuwa matukio matatu. Tukio la nne linapatikana katika sura ya 8, mstari wa 21, ambapo Mungu anaahidi kutoilaani ardhi tena, na hilo linahusiana na gharika. Na kisha la mwisho, nambari tano, ni laana hiyo katika sura ya 9 dhidi ya Kanaani.

Baraka tano zinazopinga laana tano, zikionyesha kwamba Mungu ana mpango wa wokovu unaoendelea na unaoendelea kufanya kazi na kwamba wale watakaoweka imani na tumaini lao katika neno lake watapata baraka hiyo. Wakati ujao tutazingatia mambo maalum ya ahadi na safari zinazofuata za Ibrahimu.

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Huu ni kipindi cha 10, Wito wa Ibrahimu na Ahadi za Mungu. Mwanzo 11:27-12:3.